

НАРЕДБА № Н-10 ОТ 20 АВГУСТ 2021 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "СЕРЖАНТ (СТАРШИНА ЗА ВОЕННОМОРСКИТЕ СИЛИ) - ЛОГИСТИК"

В сила от 03.09.2021 г.

Издадена от министъра на отбраната

Обн. ДВ. бр.73 от 3 септември 2021г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 863020 "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик" от област на образование "Обществена сигурност и безопасност" и професионално направление 863 "Военно дело" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 863020 "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация за специалност 8630201 "Обща логистика", специалност 8630202 "Експлоатация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника", специалност 8630203 "Експлоатация и ремонт на инженерна, химическа и специална техника", специалност 8630204 "Експлоатация и ремонт на радиотехническа, информационна и компютърна техника", специалност 8630205 "Експлоатация и ремонт на артилерийска и оптическа техника, работа с бойни припаси", специалност 8630206 "Експлоатация и ремонт на зенитно въоръжение и радиолокационни станции" и специалност 8630207 "Експлоатация и ремонт на авиационна и навигационна техника".

Чл. 3. (1) Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 4 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебни програми за обучение по специалността по чл. 2.

(2) Документацията по ал. 1 за професионално образование се утвърждава от Министерството на отбраната, съгласувано с Министерството на образованието и науката.

Раздел II. Съдържание на държавния образователен стандарт

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 863020 "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик" включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Указания по прилагането на наредбата се дават от министъра на отбраната на Република България.

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 26, т. 15, чл. 31, ал. 1 и чл. 95, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и отменя Наредба № Н-16 от 25 май 2011 г. за придобиване на квалификация по професия "Сержант (Старшина за военноморските сили) - логистик" (ДВ, бр. 47 от 2011 г.).

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик"

Професионално направление:				
863	Военно дело и отбрана			
Наименование на професията:				
863020	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик			
	Специалности	Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР	Ниво по ЕКР
8630201	Обща логистика	Четвърта	5	5
8630202	Експлоатация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника	Четвърта	5	5
8630203	Експлоатация и ремонт на инженерна, химическа и специална техника	Четвърта	5	5
8630204	Експлоатация и ремонт на радиотехническа, информационна и компютърна техника	Четвърта	5	5
8630205	Експлоатация и ремонт на артилерийска и оптическа техника, работа с бойни припаси	Четвърта	5	5
8630206	Експлоатация и ремонт на зенитно въоръжение и радиолокационни станции	Четвърта	5	5
8630207	Експлоатация и ремонт на авиационна и навигационна техника	Четвърта	5	5

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. със Заповед № РД-09-3574 от 21.12.2020 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище е завършено средно образование.

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик" или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 96 от 2014 г.).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконовни актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Сержантът (Старшината за ВМС) - логистик отговаря за организиране на дейността на поверения му склад или складов район, за обучението на подчинения (определения) му личен състав във войсковата единица, за приемането, съхранението и използването на различни видове имущество, за отчитане на извършените от него стопански операции, за правилната експлоатация, поддръжка и ремонт на имуществото, въоръжението и техниката.

Той отговаря за живота и здравето (своя и на подчинените си), за техниката, както и за опазване на живота и здравето на гражданите и околната среда.

Сержантът (Старшината за ВМС) - логистик използва: въоръжение, военна техника, бойни припаси, взривни материали и пиротехнически средства, материали и консумативи, запасни части и принадлежности за ремонт (стационарни и подвижни), техническа и отчетна документация, колективни и индивидуални средства за защита, униформено и работно облекло, общи и специализирани софтуерни продукти и др.

Сержант (Старшина за ВМС) - логистик взима адекватни решения в екстремни условия и изпълнява разпореждания.

Важни качества, които Сержант (Старшина за ВМС) - логистик трябва да притежава, са съпричастност, способност за работа в екип, честност, дискретност, съобразителност, организираност, способност за бързо реагиране и вземане на правилни решения в критична ситуация, устойчивост на вниманието в условия на стрес.

Сержантът (Старшината за ВМС) - логистик води правилно отчетната и счетоводната документация. В своята работа се ръководи от закони, правилници, постановления, заповеди, разпореждания и указания на по-горестоящите в йерархията командири. Познава задълбочено "Вътрешните правила за документиране на стопанските операции в Министерството на отбраната,

Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната" и спазва изискванията за отчет на отбранителните продукти.

Сержантът (Старшина за ВМС) - логистик организира и контролира дейността на подчинения му личен състав по експлоатацията и ремонта на въоръжението и техниката (В и Т) и военнотехническото имущество (ВТИ), провежда обучението на войсково формирание (група, отделение, екипаж, разчет, взвод), заявява и отчита материални средства, техника, въоръжение и боеприпаси.

Дейността на Сержант (Старшина за ВМС) - логистик след завръщане от участие в занятия по подготовка на военните формирования, участие в операции и мисии в състава на български или многонационални формирования, съвместни действия за спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, дейности при работа в бойни условия включва:

- почистване на техниката, въоръжението и използваното оборудване;
- възстановяване на необходимата готовност на техниката, въоръжението и оборудването;
- анализ на поведението на членовете на подчинената му единица.

Сержантът (Старшина за ВМС) - логистик работи както на открито, така и на закрито при повишен риск. Продължителността на работното време е в съответствие с изискванията на Закона за отбраната и въоръжените сили в Република България или правилата за работа в многонационални формирования.

Придобилият професионална квалификация по специалността "Обща логистика" отговаря за съхранението и отчета на материалните средства във формированията.

Придобилият професионална квалификация по специалността "Експлоатация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника" отговаря за поддръжката, ремонта и отчета на автобронетанковата техника.

Придобилият професионална квалификация по специалността "Експлоатация и ремонт на инженерна, химическа и специална техника" отговаря за поддръжката, ремонта и отчета на инженерната, химическата и специалната техника.

Придобилият професионална квалификация по специалността "Експлоатация и ремонт на радиотехническа, информационна и компютърна техника" отговаря за поддръжката, ремонта и отчета на радиотехническата, информационната и компютърната техника.

Придобилият професионална квалификация по специалността "Експлоатация и ремонт на артилерийска и оптическа техника, работа с бойни припаси" отговаря за поддръжката, ремонта и отчета на артилерийското въоръжение и техниката, както и за съхранението и отчета на бойните припаси.

Придобилият професионална квалификация по специалността "Експлоатация и ремонт на зенитно въоръжение и радиолокационни станции" отговаря за поддръжката, ремонта и отчета на зенитното въоръжение и радиолокационните станции.

Придобилият професионална квалификация по специалността "Експлоатация и ремонт на авиационна и навигационна техника" отговаря за поддръжката, ремонта и отчета на авиационната и навигационната техника.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лицата, придобили четвърта степен на професионална квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик", могат да продължат обучението си по друга професия от професионално направление "Военно дело и отбрана".

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011) в Република България, утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД-01-105 от 23.12.2020 г.

Съгласно НКПД - 2011 придобилият четвърта степен на професионална квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик" може да заема следните длъжности от НКПД:

За специалност "Обща логистика":

02103001 Военнослужещ, сержант;

43212021 Началник-склад;

3323-3005 Специалист, доставки.

За специалност "Експлоатация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника":

02103001 Военнослужещ, сержант;

31153004 Техник - механик;

31153004 Техник - механик, двигатели;

31153045 Техник - механик, експлоатация на автомобилния транспорт.

За специалност "Експлоатация и ремонт на инженерна, химическа и специална техника":

02103001 Военнослужещ, сержант;

75492017 Работник, радиационен контрол и дезактивация;

31153008 Техник - механик, двигатели.

За специалност "Експлоатация и ремонт на радиотехническа, информационна и компютърна техника":

02103001 Военнослужещ, сержант;

35223011 Оператор, радиопредавателни съоръжения;

35223020 Оператор, телекомуникационни съоръжения.

За специалност "Експлоатация и ремонт на артилерийска и оптическа техника, работа с бойни припаси":

02103001 Военнослужещ, сержант;

31153058 Оператор по ремонт на въоръжение, военни техники и имущества;

31153059 Оператор по обслужване на бойни припаси и специални пиротехнически средства.

За специалност "Експлоатация и ремонт на зенитно въоръжение и радиолокационни станции":

02103001 Военнослужещ, сержант;

31153061 Оператор по обслужване на специално въоръжение и техника;

31153057 Приемчик на специално въоръжение и техника;

31153004 Техник - механик;

31153019 Техник - механик, съобщителни и свързочни съоръжения.

За специалност "Експлоатация и ремонт на авиационна и навигационна техника":

02103001 Военнослужещ, сержант;

31153008 Техник - механик, двигатели;

31153018 Техник - механик, самолетна техника;

31153034 Техник - механик, експлоатация и ремонт на самолети;

31153061 Оператор по обслужване на специално въоръжение и техника;

31153004 Техник - механик;

31153019 Техник - механик, съобщителни и свързочни съоръжения, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

Придобилите четвърта степен на професионална квалификация по професия "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик" могат да работят във военните формирования на въоръжените сили и други структури (формирования), свързани с националната сигурност, както и в съставите на многонационални екипи с дейности в областта на логистиката в страната и извън нея.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професии с четвърта степен на професионална квалификация

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)

1.1. РУ Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

1.2. РУ Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда

1.3. РУ Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Предприемачество

2.1. РУ Познава основите на предприемачеството

2.2. РУ Формира предприемаческо поведение

2.3. РУ Участва в разработването на план за дейността

ЕРУ 3. Икономика

3.1. РУ Познава основите на пазарната икономика

3.2. РУ Познава характеристиките на дейността в дадена организация

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление "Военно дело и отбрана"

ЕРУ 4. Използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност

4.1. РУ Обработва информация и съдържание с ИКТ

4.2. РУ Осъществява комуникация посредством ИКТ

4.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ

4.4. РУ Осигурява защита на електронната среда

4.5. РУ Решава проблеми при работата с ИКТ

ЕРУ 5. Организация на труда

5.1. РУ Организира работния процес в ежедневната дейност

5.2. РУ Извършва подготовка по материално-техническото осигуряване

5.3. РУ Отговаря за разпределението и контрола на дейностите във военното формиране

ЕРУ 6. Комуникация и чужд език

6.1. РУ Общува ефективно с различни категории военнослужещи

6.2. РУ Осъществява делова комуникация

6.3. РУ Комуникира успешно на чужд език във връзка с професията

ЕРУ 7. Военнолидерски умения

7.1. РУ Познава основите на лидерството

7.2. РУ Проявява лидерски и войнски умения

ЕРУ 8. Общовойска подготовка

8.1. РУ Притежава физическа подготовка

8.2. РУ Притежава тактическа подготовка

8.3. РУ Притежава подготовка за стрелба с леко стрелково оръжие

8.4. РУ Притежава подготовка по ядрена, химическа, биологическа защита и екология (ЯХБЗ и Е)

8.5. РУ Притежава строева подготовка

8.6. РУ Притежава военноинженерна подготовка

8.7. РУ Притежава военномедицинска подготовка

8.8. РУ Притежава военнотопографска подготовка

8.9. РУ Притежава правнонормативна подготовка

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Обща логистика" - четвърта степен на професионална квалификация

ЕРУ 9. Организация на логистиката

9.1. РУ Познава основите на логистичното осигуряване

9.2. РУ Отчита материални средства с използване на компютърни програми

ЕРУ 10. Видове логистично осигуряване

10.1. РУ Организира продоволствено-вещевото осигуряване

10.2. РУ Организира материално-техническото снабдяване и военните превози

10.3. РУ Организира осигуряването на войските с гориво-смазочни материали

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника"

ЕРУ 11. Обслужване, евакуация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника

11.1. РУ Организира ремонта и експлоатацията на автомобилната техника

11.2. РУ Организира и провежда експлоатацията на бронетанкова техника

11.3. РУ Организира евакуацията и ремонта на бронетанковата техника

ЕРУ 12. Управление на бронетанковата техника

12.1. РУ Управява бронетанкова техника

12.2. РУ Провежда обучение на механик-водачи

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на инженерна, химическа и специална техника"

ЕРУ 13. Експлоатация и ремонт на химическа и специална техника

13.1. РУ Организира експлоатацията на химическата и специалната техника

13.2. РУ Организира ремонта на химическата и специалната техника

ЕРУ 14. Експлоатация и ремонт на инженерна техника

14.1. РУ Организира експлоатацията на инженерната техника

14.2. РУ Организира ремонта на инженерната техника

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на радиотехническа, информационна и компютърна техника"

ЕРУ 15. Обща техническа подготовка по електротехника и електроника

15.1. РУ Притежава подготовка по електротехника и електроника

15.2. РУ Притежава техническа подготовка по комуникационни, информационни и компютърни системи

ЕРУ 16. Експлоатация и ремонт на компютърни и кабелни мрежи

16.1. РУ Организира изграждането и поддръжката на компютърни мрежи

16.2. РУ Организира изграждането и поддръжката на кабелни мрежи

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация на артилерийска и оптическа техника, работа с бойни припаси"

ЕРУ 17. Експлоатация на артилерийското въоръжение и оптика

17.1. РУ Планира и провежда експлоатацията на артилерийското въоръжение

17.2. РУ Планира и провежда експлоатацията на оптични прибори

ЕРУ 18. Работа с бойни припаси

18.1. РУ Планира и организира дейностите, свързани с транспорта и отчетността на бойните припаси

18.2. РУ Планира и организира дейностите, свързани със съвместното съхранение на бойните припаси

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на зенитно въоръжение и радиолокационни станции"

ЕРУ 19. Експлоатация и ремонт на радиолокационни станции

19.1. РУ Планира и организира провеждането на занятия, свързани със запознаване с основите на радиолокацията

19.2. РУ Планира и провежда експлоатацията и ремонта на радиолокационни станции
ЕРУ 20. Устройство и експлоатация на зенитноартилерийски и зенитноракетни комплекси
 20.1. РУ Планира и провежда експлоатацията и ремонта на автомата и установката на ЗУ-23-

2

20.2. РУ Планира и провежда експлоатацията и ремонта на зенитноракетни комплекси
ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на авиационна и навигационна техника"

ЕРУ 21. Експлоатация и ремонт на авиационна техника

21.1. РУ Отговаря за експлоатацията на авиационната техника

21.2. РУ Отговаря за експлоатацията на авиационното въоръжение

21.3. РУ Отговаря за ремонта и експлоатацията на авиационната техника и въоръжение

ЕРУ 22. Експлоатация и ремонт на комуникационна и навигационна техника

22.1. РУ Следи за експлоатацията на комуникационната, информационната и навигационната техника

22.2. РУ Отговаря за ремонта и техническите обслужвания на комуникационна, информационна и навигационна техника

3.2. Описание на ЕРУ

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професии с четвърта степен на професионална квалификация

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 1.1:	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място • Посочва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява нормативните разпоредби, касаещи осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност и за свързаните трудови дейности • Представя информация за рисковете за здравето и безопасността при извършваната трудова дейност и свързани с нея трудови дейности • Представя информация за мерките за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява разпоредбите за провеждане на инструктаж на работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в прилагането на мерките за предотвратяване, намаляване и ограничаване на рисковете за здравето и безопасността на

	<p>работното място при различни трудови дейности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Инструктира работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Контролира прилагането на необходимите мерки за защита • Участва в процеса за осигуряване на безопасност при работата • Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Създава организация за изпълнение на трудовите дейности при спазване нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Изпълнява трудовата дейност при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес
Резултат от учене 1.2:	Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва разпоредбите за опазване на околната среда • Описва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Посочва разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни отпадъци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира сортирането на опасни отпадъци и излезли от употреба материали, консумативи и др. при спазване технологията за събиране и рециклиране • Организира съхранението на опасни отпадъци и излезли от употреба материали, консумативи и др. при спазване технологията за събиране и рециклиране
Компетентности	• Анализира възможните причини за екологично замърсяване
Резултат от учене 1.3:	Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните рискови и аварийни ситуации • Описва основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Обяснява основните стъпки за действие при аварии и аварийни ситуации • Обяснява видовете травми и методите за оказване на първа помощ • Посочва реда за разследване на трудови злополуки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва терминологията, свързана с аварийните ситуации • Контролира спазването на мерките за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност • Контролира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации • Координира действията на работния екип при аварии и опасни ситуации • Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа • Оказва първа помощ на пострадали при авария • Организира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Анализира рисковете за възникване на пожар или аварийна ситуация, прави предложения за актуализиране на вътрешнофирмените правила за пожарна и аварийна безопасност Участва в създаването на организация за овладяването на възникнал пожар и/или авария в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Владее теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> хигиенните норми здравословните и безопасни условия на труд на работното място превантивната дейност за опазване на околната среда овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадали <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Избира бързо и уверено най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва същността на предприемачеството Познава принципите на предприемаческата дейност Посочва видовете предприемачески умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Проучва предприемаческите процеси, свързани с дейността му Открива възможности за предприемачески инициативи Анализира практически примери за успешно управление на дейността на организацията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Предлага нови идеи за успешно изпълнение на трудовите дейности

Резултат от учене 2.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва характеристиките на предприемаческото поведение • Изрежда видовете предприемаческо поведение • Описва факторите, които влияят върху предприемаческото поведение • Изброява значими за упражняваната професия социални и личностни умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага в дейността си подходящи предприемачески идеи • Идентифицира нови възможности за повишаване на ефективността на повереното звено • Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата • Предлага иновативни идеи при изпълнението на работни проекти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да предложи възможно решение за подобряване ефективността на повереното звено
Резултат от учене 2.3:	Участва в разработването на план за дейността
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява основните елементи, изисквания и етапи при разработване на план за дейността • Посочва факторите на обкръжаващата среда • Описва реда за реализиране на доставка - проучване, снабдяване и отчитане на материалните средства в армията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира снабдяването на военното формиране с необходимите материали • Анализира дейностите в работната организация на военното формиране
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва в екип проект на план за дейността на военното формиране
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	5

Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява общата теория на пазарната икономика • Познава основните икономически проблеми - оскъдност, ресурси, избор • Описва ролята на държавата в пазарната икономика • Изрежда видовете икономически субекти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага в работата си основните принципи на пазарната икономика • Информира се за успешни практически примери за управление на различни делови начинания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на делови начинания, като обясни ролята на всеки икономически субект, ангажиран в тях
Резултат от учене 3.2:	Познава характеристиките на дейността в дадена организация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва основите на пазарното търсене и пазарното предлагане • Дефинира икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност и други
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява основни икономически понятия в контекста на дейността на организацията • Прилага в работата си принципите за ефективно осигуряване и разпределяне на ресурсите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да анализира икономическите принципи в контекста на дейността на дадената организация
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление "Военно дело и отбрана"

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 4.1:	Обработка информация и съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява интернет търсачки • Обяснява употребата на филтри и оператори за търсене на информация в дигитална среда • Познава начини за оценка на надеждността на информацията в интернет • Посочва същността на WEB каналите (RSS и други) за получаване на информация • Описва начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Посочва начините за създаване на поддиректории (папки) • Изброява начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Посочва различни доставчици на облачни услуги • Назовава източници за извличане на цифрови данни
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация, като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) • Използва WEB канали (RSS и други) за получаване на информация • Сравнява информацията в различни източници • Оценява надеждността на информацията с помощта на набор от допълващи се критерии • Съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, WEB страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Възпроизвежда записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владееие на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 4.2:	Осъществява комуникация посредством ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Познава софтуер за аудио- и видеоразговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Описва принципите за онлайн пазаруване и плащане • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен

	<p>на знания и опит в професионалната област, като посочва публични и частни цифрови услуги</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обяснява предимствата от използване на електронен подпис • Запознат е с методите за общуване чрез мобилни устройства при взаимодействие с колеги и партньори • Познава дигиталния етикет при интернет общуване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио- и видеоразговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникация • Използва електронни услуги, като онлайн пазаруване, електронно банкиране, взаимодействие с институции и др. • Обменя знания и опит в онлайн общности • Прилага електронен подпис за авторизация • Ползва мобилни устройства при взаимодействие с колеги и партньори • Служи си с дигиталния етикет при интернет общуване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 4.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва функционалностите на софтуерите за създаване на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Посочва функционалностите на софтуерите за редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Описва функционалностите на редакторите за създаване и поддържане на шаблонни интернет страници и/или блокове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформления • Редактира създадено цифрово съдържание • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блокове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 4.4:	Осигурява защита на електронната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва рисковете за сигурността при работа в електронна среда • Дефинира функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Описва начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Посочва мерки за защита на дигиталните устройства и цифровото съдържание • Знае за въздействието на цифровите технологии върху околната среда • Познава нормативите за защита на личните данни
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници

	<ul style="list-style-type: none"> • Активира филтри на електронна поща против нежелани съобщения • Разпознава файлове, представляващи зловреден софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защишава файлове с криптиране или с пароли • Прилага методи за защита на дигиталните устройства и цифровото съдържание • Прилага мерки за пестене на енергия • Използва техники за защита на личните данни в дигитална среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да защити комплексно от злонамерени действия електронната среда, в която работи, както и поверителността на личните данни
Резултат от учене 4.5:	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва начините за решаване на рутинни проблеми при използване на цифрови технологии • Изброява начините за инсталиране/преинсталиране на софтуерни продукти, използвани в компютърната графика • Изброява възможностите за актуализиране и подобряване на дигиталните си компетентности • Познава основни технологични подобрения в професионалната област
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или софтуер при решаване на проблеми • Предлага творчески идеи при използването на дигитални технологии
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание <p>Средство 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение <p>Средство 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройки на устройство и съпътстващия го софтуер
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2, 3, 4 и 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет

Критерии за оценяване:	За средства 1, 2, 3, 4 и 5: <ul style="list-style-type: none"> • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време • Демонстрирани са знания, умения и компетентности, свързани с използването на ИКТ
-------------------------------	--

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Организация на труда
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 5.1:	Организира работния процес в ежедневната дейност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва структурата на военните формирования • Описва методи за нормиране на работния процес • Познава нормативните документи, свързани с упражняваната професия • Обяснява изискванията за ефективно планиране на ресурси, свързани с работния процес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира осигуряването задачите, изпълнявани от военните формирования • Съставя график на работните задачи • Спазва основните нормативни актове, свързани с упражняваната професия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно организира задачите на военното формирование • Предлага и мотивира необходимостта от промени в организацията на дейността на военното формирование
Резултат от учене 5.2:	Извършва подготовка по материално-техническото осигуряване
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реда за документално оформяне на получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти • Описва реда за снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти • Познава особеностите при отчитането на различните видове имущества и отбранителни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Съставя документи за получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти • Изготвя документи за снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти • Отчита различните видове имущества и отбранителни продукти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да оформи документално получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение

	на качествено състояние на отбранителните продукти
Резултат от учене 5.3:	Отговаря за разпределението и контрола на дейностите във военното формиране
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете дейности на военното формиране • Описва изискванията за изпълнение на видовете дейности • Изброява начините за контрол на дейностите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира дейностите по контрол съобразно изискванията за ефективност • Спазва етичните норми на поведение • Съдейства за изграждането на конструктивна работна среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно разпределя изпълнението на задачите • Подпомага и съдейства за създаване и поддържане на етична работна среда
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен случай
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет • Учебен полигон
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основните теоретични понятия при организацията на работния процес <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира основните практически умения при разпределението на дейностите в работния процес

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 6.1:	Общува ефективно с различни категории военнослужещи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва необходимите комуникативни способности за осъществяване на лидерските функции • Изброява длъжностите в екипа, техните роли и работни взаимоотношения • Описва функциите на военното формиране, в което работи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Структурира правилно своите изказвания

	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира ефективно с равни и по-старши по звание военносслужещи • Спазва каналите за вътрешна комуникация, установени във военното формиране
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Осъществява ефективни комуникации на различни нива с демонстриране на авторитет и уважение към събеседника
Резултат от учене 6.2:	Осъществява делова комуникация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва етичните норми в комуникацията • Изрежда правилата за вербална и невербална комуникация • Посочва правилно поведение при конфликт • Изброява правилата и изискванията за делова кореспонденция
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Води делова комуникация - писмена и устна • Разпознава конфликтни ситуации • Съдейства за разрешаване на конфликтни ситуации
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда ефективна устна и писмена комуникация с подчинени, равни и по-старши военносслужещи • Способен е да предвижда и разрешава конфликтни ситуации
Резултат от учене 6.3:	Комуникира успешно на чужд език във връзка с професията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Владее професионалната терминология на чужд език, свързана с упражняваната професия • Владее специфична за военното формиране терминология на чужд език
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира професионални текстове на чужд език (специализирана литература, техническа документация и др.) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с колеги и външни контрагенти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Владее английски език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна комуникация по професионални теми при изпълняване на служебните си задължения
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададена ситуация
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира задълбочени знания относно ефективното общуване в работна среда <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Провеждане на разговори по професионални теми на чужд език

Наименование на единицата:	Военнолидерски умения
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 7.1:	Познава основите на лидерството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира същността на лидерството • Изброява видовете лидерски стилове • Посочва факторите, влияещи върху използването на лидерските стилове • Описва подходящия външен вид на военнослужещия • Обяснява методите за повишаване на мотивацията на подчинените
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа военната униформа в подходящ вид • Контролира вида и поведението на подчинените си • Прилага различни мотивационни техники в управлението на подчинените си • Анализира практически примери за успешно лидерство
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да прилага различни лидерски стилове в зависимост от ситуацията
Резултат от учене 7.2:	Проявява лидерски и войнски умения
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира ролята, мястото и задачите на сержантския корпус в Българската армия • Изброява необходимите ръководни умения и комуникативни способности за осъществяване на лидерските функции • Познава основите на военното възпитание и културата на поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира висока личностна култура • Отговаря за дисциплината на подчинените си
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да проявява решителност и войнски умения при ръководенето на военното формирание
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Полигон

Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични знания относно военната история • Проявява висока комуникативна компетентност За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Реагира адекватно и бързо при промени в обстановката
-------------------------------	--

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Общовойскова подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 8.1:	Притежава физическа подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва нормативите по физическа подготовка • Изброява различни видове физически упражнения • Познава методиката за провеждане на занятия по физическа подготовка
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира физическа и двигателна култура • Организира занятия по физическа подготовка • Прилага мерки за безопасност при физически натоварвания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изпълнява комплекс от физически дейности • Способен е самостоятелно да проведе занятия по физическа подготовка съгласно утвърдена програма, като спазва изискванията за безопасност
Резултат от учене 8.2:	Притежава тактическа подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва организацията и бойното използване на военни формирования до взвод • Познава методиката за провеждане на тактическа подготовка • Назовава действията на командира на единицата
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда занятия по тактическа подготовка • Командва войсково формирование до взвод • Взема решения според тактическата обстановка
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да оцени адекватно тактическа информация и да приложи ефективни тактическа похвати • Способен е да проведе и/или да участва в провеждане на занятие по тактическа подготовка съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност
Резултат от учене 8.3:	Притежава подготовка за стрелба с леко стрелково оръжие

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните части на стрелковото оръжие и ръчните гранати • Описва взаимодействието на частите и механизмите на стрелковото оръжие и ръчните гранати • Познава методиката за провеждане на стрелкови тренировки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда занятия със стрелково оръжие • Проявява увереност при боравене с оръжие • Разглобява, почиства и сглобява оръжие • Извършва стрелба със стрелково оръжие • Хвърля ръчна граната
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно и точно борави със стрелково оръжие и боеприпаси при отчитане на всички рискове при работа с оръжие • Способен е да проведе и/или да участва в провеждане на занятие по огнева подготовка съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност
Резултат от учене 8.4:	Притежава подготовка по ядрена, химическа, биологическа защита и екология (ЯХБЗ и Е)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва физическите основи на ядреното оръжие, видовете ядрени реакции и поразяващите фактори на ядрения взрив • Дефинира физичните и токсичните свойства на нервнопаралитични, кожнообривни, общоотровни и задушливи токсични химически вещества • Описва същността на видовете биологично оръжие и средствата за защита от тях • Изброява запалителните и димообразуващите състави и техническите средства за използването им • Познава техническите средства за димопуск • Посочва мероприятия за екологическа защита и опазване на околната среда • Изброява състава на дегазиращите, дезактивиращите и дезинфекциращите вещества и разтвори • Посочва техническите средства за специална обработка в подразделенията на Българската армия • Описва видовете комплекти и прибори за радиационно и химическо разузнаване и дозиметричен контрол в Българската армия • Познава методиката за провеждане на занятия по ЯХБЗ и Е
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира провеждане на занятия по ЯХБЗ и Е • Води занятие по ЯХБЗ и Е • Демонстрира практическото използване на филтриращите противогази и видовете защитни средства • Работи с приборите за радиационно и химическо разузнаване • Работи с дегазационните комплекти • Извършва дозиметричен, химичен контрол и специална обработка • Провежда мероприятия, свързани с опазване на околната среда и екологическа защита
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да проведе и/или да участва в провеждане на занятие по ЯХБЗ и Е съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност
Резултат от учене	Притежава строева подготовка

8.5:	
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава Строевия устав • Назовава методите на строева подготовка • Изброява наставленията за строева подготовка
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подава команди • Изпълнява строеви занятия • Изпълнява строеви хватки със и без оръжие и движение в строй и извън строя
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да проведе занятия по строева подготовка и да следи за изпълнението на Строевия устав
Резултат от учене	Притежава военноинженерна подготовка
8.6:	
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на инженерното осигуряване на бойните действия на войските • Изброява основните правила и изисквания при използване на взривните вещества • Описва основните начини и средства за военна маскировка • Познава начини за използване на естествените маскировъчни средства на местността при придвижване и разполагане на подразделенията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Води занятия по военноинженерна подготовка • Организира действията на единицата при устройване на минни полета по строеви разчет • Организира дейностите по използване на индивидуални и колективни маскировъчни средства • Ръководи инженерното осигуряване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да проведе занятие по военноинженерна подготовка на подчинените си • Способен е да преодолява инженерни заграждения • Способен е да организира маскировка на военното формирование
Резултат от учене	Притежава военномедицинска подготовка
8.7:	
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете рани и кръвотечения • Описва травмите от изгаряне, измръзване и електрически ток • Описва какво представляват слънчев и топлинен удар • Дефинира какво представлява безсъзнателно състояние, изкуствено дишане и непряк сърдечен масаж
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя занятия по военномедицинска подготовка • Демонстрира първа помощ при рани и кръвотечения, изгаряне, измръзване • Демонстрира оказване на първа помощ при травми от електрически ток, слънчев и топлинен удар
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да окаже първа помощ, самопомощ и взаимопомощ при раняване, катастрофи и други инциденти и произшествия • Способен е да проведе занятие по военномедицинска подготовка
Резултат от учене	Притежава военнотопографска подготовка
8.8:	

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва какво представлява топографска карта, мащаб, вътъррамково и извънрамково оформление • Посочва класификацията на топографските карти • Дефинира видовете север и ъгли между тях • Познава отчитането на геодезични и правоъгълни координати и точки, нанасянето на точки по географски координати • Описва измерването на разстояние върху топографски карти • Описва измерването на дирекционни ъгли върху топографска карта и способите за тяхното измерване • Познава изобразяването на релефа и местните предмети върху топографска карта чрез условни знаци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира работа с топографски карти • Определя точката си на стоене • Демонстрира ориентиране на местността със и без топографска карта през деня и нощта • Решава основни задачи върху топографски карти • Демонстрира ориентиране и движение по азимут
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да се ориентира в местността • Способен е да проведе занятие по военна топография
Резултат от учене 8.9:	Притежава правнонормативна подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава нормативната уредба във въоръжените сили • Познава структурата и организацията на военните формирования • Изброява основни законови и подзаконови нормативни актове, касаещи военната служба • Изброява държавните символи и институции на Република България • Посочва ритуали (церемонии) с участието на военнослужещи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва нормативни документи, регламентиращи дейността във въоръжените сили • Изготвя документи, като прилага нормативните изисквания • Организира участие на малки военни формирования (отделение, взвод) в ритуали (церемонии) с участието на войски
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да взема решения и отдава заповеди, спазвайки законовите изисквания • Способен е да провежда занятия по познаване на нормативните документи във въоръжените сили
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен случай
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет • Учебен полигон
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира задълбочени познания по отношение на общовойсковата подготовка, нормативната уредба, лекото стрелково оръжие и защитата на силите. <p>За средство 2:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - демонстрира строева култура; - положителни резултати по огнева подготовка;
	<ul style="list-style-type: none"> - придвижване по бойното поле и разполагане на място със и без използване на средства за индивидуална защита и спазване на изискванията за маскировка; - преодоляване на инженерно заграждение; - движение по маршрут с карта; - оказване на първа медицинска помощ.

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Обща логистика" - четвърта степен на професионална квалификация
ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Организация на логистиката
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 9.1:	Познава основите на логистичното осигуряване
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва задачите и организационно-щатната структура на формированията за логистична поддръжка • Изброява целите на логистичното осигуряване • Дефинира правилата за логистичното осигуряване • Формулира необходимостта от материални ресурси във формированието • Описва методите на логистичното осигуряване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага необходимите за ежедневната му дейност нормативни документи • Спазва правилата за документиране на стопанските операции • Разпознава видовете материални запаси и тяхната комплектност • Обезпечава формированието с необходимите материални запаси • Анализира необходимостта от материални запаси • Обобщава необходимостта от материални запаси във формированието
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да ръководи екипната работа по правилното и точно изпълнение на задачите на логистичното осигуряване • Категоризира наличностите на материални запаси във формированието
Резултат от учене 9.2:	Отчита материални средства с използване на компютърни програми
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва процеса на документално отчитане на материалните средства • Познава принципите и начините за обобщаване на информацията за материално-техническото снабдяване с използване на компютърни

	<p>програми</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава програмите за отчет на материалните средства
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира правилната форма за въвеждане на материалните запаси в утвърдените компютърни програми • Разработва документи, свързани с материално-техническото осигуряване по логистичните дейности • Ръководи дейностите, извършвани от логистичните модули във формирането • Предлага правила за отчитане на стопанските операции, свързани със специфичните особености на конкретното формиране/структура, в обхвата на своята дейност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да контролира отчета на дълготрайните активи и материалните запаси във формиранятията
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Устно изпитване/писмено развиване на въпрос <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус/практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зала за практически занятия
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични познания относно организационно-щатната структура на формиранятията за логистична поддръжка <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични и практически познания относно отчитането на материални средства с използване на компютърни програми

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Видове логистично осигуряване
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 10.1:	Организира продоволствено-вещевото осигуряване
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва изискванията за продоволствено-вещевото осигуряване • Описва специфичните изисквания за съхранение и раздаване на хранителни продукти и вещеве имущество • Дефинира видовете доволствия • Познава начините за организация на продоволствено-вещевото

	<p>осигуряване</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формулира потребността от материални средства по линия на продоволственото и вещеве осигуряване във формирането
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обучава подчинените си относно организация на продоволствено-вещевото осигуряване • Разработва документи за запознаване с мерките за безопасност при организацията на продоволствено-вещевото осигуряване • Прави предложения за нови начини за предпазване на личния състав при провеждане на практически занятия • Обезпечава продоволствено-вещевото осигуряване на формирането
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира точно продоволствено-вещевото осигуряване • Способен е да проведе занятия, свързани с инструктаж за мерките за безопасност при продоволствено-вещевото осигуряване
Резултат от учене 10.2:	Организира материално-техническото снабдяване и военните превози
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва изискванията за материално-техническото снабдяване и военните превози • Дефинира принципите и начините на материално-техническото снабдяване и военните превози • Познава начините за организация на материално-техническото снабдяване и военните превози • Формулира необходимостта от материално-техническото снабдяване и военните превози
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Възлага задачи на личния състав относно материално-техническото снабдяване • Контролира личния състав при извършване на различни видове материално-техническо снабдяване • Следи за правилната организация на военните превози • Обезпечава необходимата техника за осигуряване на военните превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да инструктира личния състав относно целите и задачите на материално-техническото снабдяване и военните превози • Способен е да организира правилно материално-техническото снабдяване и военните превози
Резултат от учене 10.3:	Организира осигуряването на войските с гориво-смазочни материали
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира изискванията за осигуряването на войските с горивно-смазочни материали (ГСМ) • Обяснява принципа на работа за осигуряването на войските с ГСМ • Изброява видовете ГСМ, използвани във въоръжените сили • Посочва специализираното оборудване, предназначено за извършване на осигуряването с ГСМ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва планове и документи, свързани с осигуряването с ГСМ • Оперира различни машини за осигуряване с ГСМ • Обучава екипа за безопасно използване на машини за осигуряване с ГСМ

	<ul style="list-style-type: none"> • Следи за спазването на мерките за безопасност при работа с машини • Организира обезпечаването на нужните ГСМ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира своевременното и правилното осигуряване на формированията с ГСМ • Способен е самостоятелно да проведе занятие за инструктаж по спазване на мерките за безопасност при работа с техника за осигуряване на ГСМ
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Устно изпитване/писмено развиване на въпрос <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Описва в пълен обем нужната информация относно организацията на продоволствено-вещевото осигуряване, организацията на материално-техническото снабдяване и военни превози, както и осигуряването на войските с ГСМ <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника" - четвърта степен на професионална квалификация

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Обслужване, евакуация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 11.1:	Организира ремонта и експлоатацията на автомобилната техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава особеностите на двигател, механизми и уредби, силово предаване, ходова част, уредби за управление и електрообзавеждане на автомобила • Познава автомобилната техника, използвана във въоръжените сили • Познава нормативната уредба, касаеща поддръжката и ремонта на автомобилната техника • Познава процедурите по техническо обслужване и ремонт на автомобилната техника

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва проверки и дефектация на автомобилна техника • Извършва техническо обслужване на автомобилна техника • Извършва ремонт втора степен на автомобилна техника • Управлява личния състав при извършване на различни видове дейности по обслужване и ремонт на автомобилна техника
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно, при променящи се условия и в различна среда, да обслужва и ремонтира автомобилната техника • Планира, ръководи и контролира използването и обслужването на автомобилната техника
Резултат от учене 11.2:	Организира и провежда експлоатацията на бронетанкова техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава особеностите на двигател, механизми и уредби, силово предаване, ходова част, уредби за управление и електрообзавеждане на бронетанковата техника • Познава бронетанковата техника, използвана във въоръжените сили • Познава нормативната уредба, касаеща поддръжката на бронетанковата техника • Познава процедурите по периодично обслужване на бронетанковата техника
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва проверки и дефектация на бронетанковата техника • Извършва техническо обслужване на бронетанковата техника • Управлява личния състав при извършване на различни видове дейности по обслужването на бронетанковата техника • Контролира и отчита експлоатацията на бронетанкова техника
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно, при променящи се условия и в различна среда, да обслужва бронетанковата техника • Планира, ръководи и контролира използването и обслужването на бронетанковата техника
Резултат от учене 11.3:	Организира евакуацията и ремонта на бронетанковата техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава особеностите на двигател, механизми и уредби, силово предаване, ходова част, уредби за управление и електрообзавеждане на бронетанковата техника на въоръжение в Българската армия • Описва технологичния процес на различните видове ремонт на бронетанковата техника • Знае административния ред за провеждане на ремонт на бронетанкова техника • Познава тактиката, техниките и процедурите по евакуация на бронетанкова техника
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оформя административна документация за извършване на ремонт на бронетанкова техника • Извършва ремонт втора степен на бронетанкова техника • Управлява личния състав при извършване на ремонт на бронетанковата техника • Евакуира повредена бронетанкова техника
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно и с поверения му екип да евакуира техника при променящи се условия и в различна среда • Способен е да извършва ремонти на бронетанкова техника, при

	променящи се условия и различна среда, самостоятелно и/или като ръководител на екип
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест Средство 2: • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: • Учебен кабинет За средство 2: • Учебен парк
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира теоретични познания за тактиките, техниките и процедурите за евакуация и ремонт на бронетанкова техника За средство 2: • Извършва ремонт на даден модул на бронирана машина

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Управление на бронетанковата техника
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 12.1:	Управлява бронетанкова техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основите на кормуването съгласно Курс за кормуване на бойни машини ККБМ-79 • Знае мерките за безопасност при провеждане на кормуване с бронирани машини • Познава тактиките, техниките и процедурите за кормуване извън пътища в обстановка, близка до бойна • Описва правилата за кормуване в сложни условия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява упражненията за механик-водачи по ККБМ-79 • Управлява бронетанкова техника извън пътища • Преодолява препятствия и ограничени проходи с бронирана машина • Спазва мерките за безопасност при кормуване с бронирани машини
Компетентности	• Способен е да управлява уверено бронетанкова техника в променящи се условия и различна среда при спазване на мерките за безопасност за кормуване с бронетанкова техника
Резултат от учене 12.2:	Провежда обучение на механик-водачи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава методиката за провеждане на кормуване • Описва реда за планиране на учебни кормувания • Познава видовете препятствия и начините за тяхното преодоляване

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя учебно кормуване с бронетанкова техника • Обучава механик-водачи за управление на бронирани машини • Контролира изпълнението на упражненията по ККБМ-79 от механик-водачите • Следи за спазване на мерките за безопасност при провеждане на кормуване
Компетентности	• Способен е самостоятелно да подготвя механик-водачи за управление на бронетанкова техника във всякакви условия и на различни терени в условия, близки до бойните
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Подготовка за провеждане на учебно кормуване Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Практическо изпълнение на упражнения от Курса за кормуване на бойни машини ККБМ-79
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Парк, учебен полигон
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Изготвяне на план за провеждане на учебно кормуване За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира уверено управление на бронетанкова техника на учебен полигон

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на инженерна, химическа и специална техника" - четвърта степен на професионална квалификация

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Експлоатация и ремонт на химическа и специална техника
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 13.1:	Организира експлоатацията на химическата и специалната техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава физическите основи на ядреното оръжие, поразяващите му фактори и защита на личен състав, техника и материални средства • Познава принципите, задачите и начините при ликвидиране на последствията от възникване на авария в АЕЦ • Описва класификацията на токсичните химически вещества, физическите и химическите им свойства, характера на токсичното им въздействие върху организма на човек • Познава тактиката, техниките и процедурите при ликвидиране на последствията от възникване на химическо заразяване от авария в

	<p>химическата промишленост</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава химическата и специалната техника на въоръжение в Българската армия • Обяснява реда и организацията на видовете технически обслужвания на химическата и специалната техника, на работното, специалното и допълнителното им оборудване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оценява общото техническо състояние на базовия автомобил, работното, специалното или допълнителното оборудване на химическата и специалната техника • Извършва техническо обслужване на химическата и специалната техника • Управлява личния състав при извършване на различни видове дейности по обслужването на химическата и специалната техника • Контролира и отчита експлоатацията на химическата и специалната техника
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно при променящи се условия и в различна среда да обслужва химическата и специалната техника • Планира, ръководи и контролира използването и обслужването на химическата и специалната техника
Резултат от учене 13.2:	Организира ремонта на химическата и специалната техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява предназначението, устройството и действието на системите, агрегатите, възлите и елементите на химическата и специалната техника • Описва технологичния процес на различните видове ремонт на химическата и специалната техника • Познава административния ред за провеждане на ремонт на химическата и специалната техника
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оформя административна документация за извършване на ремонт на химическата и специалната техника • Извършва монтаж и демонтаж на възли и части от специалното и допълнителното оборудване с помощта на стандарти и специализирани инструменти и приспособления • Ремонтира, възстановява и подменя повредени части и възли на химическата и специалната техника • Управлява личния състав при извършване на ремонт на химическата и специалната техника
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва текущи ремонти на химическа и специална техника, при променящи се условия и различна среда, самостоятелно и/или като ръководител на екип
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Устен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическо задание
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Парк, учебен полигон

Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични познания за тактиките, техниките и процедурите за поддръжката и ремонта на химическата и специалната техника <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Извършва демонтаж и монтаж на част от химическата или специалната техника • Спазено е времето за изпълнение на практическото задание
-------------------------------	---

ЕРУ 14

Наименование на единицата:	Експлоатация и ремонт на инженерна техника
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 14.1:	Организира експлоатацията на инженерната техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава инженерната техника на въоръжение в Българската армия • Познава тактиките, техниките и процедурите по използване на инженерната техника • Познава начините и действията за експлоатация на специализираното оборудване, което е предназначено за извършване на специфична дейност в инженерното осигуряване на боя • Обяснява реда и организацията на видовете технически обслужвания на инженерните машини, на тяхното работно, специално и допълнително оборудване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оценява общото техническо състояние на базовия автомобил, работното, специалното или допълнителното оборудване на инженерната техника • Извършва техническо обслужване на инженерната техника • Управлява личния състав при извършване на различни видове дейности по обслужването на инженерната техника • Контролира и отчита експлоатацията на инженерната техника
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно, при променящи се условия и в различна среда, да обслужва инженерната техника • Планира, ръководи и контролира използването и обслужването на инженерната техника
Резултат от учене 14.2:	Организира ремонта на инженерната техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява предназначението, устройството и действието на системите, агрегатите, възлите и елементите на инженерната техника • Описва технологичния процес на различните видове ремонт на инженерната техника • Познава административния ред за провеждане на ремонт на

	инженерната техника
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оформя административна документация за извършване на ремонт на инженерната техника • Извършва монтаж и демонтаж на възли и части от специалното и допълнителното оборудване с помощта на стандарти и специализирани инструменти и приспособления • Ремонтира, възстановява и подменя повредени части и възли на инженерната техника • Управлява личния състав при извършване на ремонт на инженерната техника
Компетентности	• Способен е да извършва текущи ремонти на инженерна техника, при променящи се условия и различна среда, самостоятелно и/или като ръководител на екип
Средства за оценяване:	Средство 1: • Устен изпит Средство 2: • Изпълнение на практическо задание
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: • Учебен кабинет За средство 2: • Парк, учебен полигон
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира теоретични познания за тактиките, техниките и процедурите за поддръжката и ремонта на инженерната техника За средство 2: • Извършва демонтаж и монтаж на част от инженерна техника

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на радиотехническа, информационна и компютърна техника" - четвърта степен на професионална квалификация

ЕРУ 15

Наименование на единицата:	Обща техническа подготовка по електротехника и електроника
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 15.1:	Притежава подготовка по електротехника и електроника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява основните понятия от електротехниката • Познава основните понятия от електрониката • Обяснява основите на електрическите измервания • Изброява различните видове полупроводникови елементи, както и техните общи свойства

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различни измервателни уреди • Измерва характеристиките на електрическия ток в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства • Измерва мощност, съпротивление, капацитет и индуктивност в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда теоретични и практически занятия по основи на електротехниката и електрониката във формированията за комуникационна и информационна поддръжка (КИП)
Резултат от учене 15.2:	Притежава техническа подготовка по комуникационни, информационни и компютърни системи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява със структура елементите и видовете на телекомуникационните мрежи • Познава принципите за изграждане на радио-, радиорелейна, тропосферна, сателитна комуникация, проводни и оптични кабелни комуникации/канални системи • Познава същността и видовете токозахранващи устройства • Изброява видовете полеви кабелни линии • Обяснява принципите за изграждане на мултиплексни системи • Изрежда видовете аналогови и цифрови мултиплексни системи • Обяснява принципите за изграждане на комутационни системи • Назовава видовете аналогови и цифрови комутационни системи • Обяснява експлоатацията и ремонта на комуникационните, информационните и компютърните системи във формированията за КИП на Българската армия • Обяснява каналообразуването и техническото устройване на комуникационно-информационни възли • Познава измерванията в комуникационните възли и техническата експлоатация на комуникационните и информационните средства
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оформя необходимата документация за извършване на ремонт на комуникационни и информационни средства • Ремонтира повредени части и възли и елементи на комуникационните средства на въоръжение в Българската армия • Възстановява повредени части и възли и елементи на комуникационните средства на въоръжение в Българската армия • Подменя повредени части и възли и елементи на комуникационните средства на въоръжение в Българската армия • Ремонтира, възстановява и подменя повредени елементи на компютърни системи • Провежда занятия по тактико-специална подготовка на формированията за КИП
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва поддръжка и ремонти на комуникационната и информационната техника, при променящи се условия и различна среда, самостоятелно и/или като ръководител на екип
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен или устен изпит <p>Средство 2:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Практически изпит <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на казус по зададен случай
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет, полигон <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> Полигон
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Демонстрира теоретични познания относно основните понятия от електротехниката и електрониката, структурата, елементите и видовете на телекомуникационните мрежи. Демонстрира теоретични познания относно същността и видовете токозахранващи устройства, видовете полеви кабелни линии, принципите за изграждане на мултиплексни системи, видовете аналогови и цифрови мултиплексни системи, принципите за изграждане на комутационни системи, видовете аналогови и цифрови комутационни системи, организацията и управлението на комуникационните и информационните системи във формированията за КИП на Българската армия. Демонстрира теоретични познания относно каналообразуването и техническото устройване на комуникационно-информационни възли и измерванията в комуникационните възли и техническата експлоатация на комуникационните и информационните средства. <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Работи и ремонтира различните комуникационни, информационни и компютърни системи в Българската армия, извършва измервания в комуникационните възли и комуникационните, информационните и компютърни средства <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> Правилно взема решения, организира експлоатацията и ремонта на средства и системи за комуникация съобразно ситуацията

ЕРУ 16

Наименование на единицата:	Експлоатация и ремонт на компютърни и кабелни мрежи
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 16.1:	Организира изграждането и поддръжката на компютърни мрежи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Обяснява със структура елементите на компютърната мрежа Познава видовете компютърни мрежи

	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява принципите за изграждане на компютърни мрежи • Описва експлоатацията и ремонта на компютърни мрежи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Ремонтира различните компютърни мрежи • Работи с различните видове компютърни мрежи • Конструира компютърни мрежи • Управлява различни видове компютърни мрежи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема решения за експлоатацията и ремонта на компютърни мрежи • Познава, използва и ремонтира различни видове компютърни мрежи
Резултат от учене 16.2:	Организира изграждането и поддръжката на кабелни мрежи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява със структура елементите на кабелните мрежи • Обяснява видовете кабелни мрежи • Описва принципите за изграждане на кабелни мрежи • Познава експлоатацията и ремонта на кабелни мрежи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изгражда различни видове кабелни мрежи • Експлоатира различни видове кабелни мрежи • Отстранява неизправности в различни видове кабелни мрежи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема решения за експлоатацията и ремонта на кабелни мрежи • Познава, използва и ремонтира различни видове кабелни мрежи
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмено или устно изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практически изпит <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен случай
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет, полигон <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Полигон
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични познания относно структурата на елементите на компютърните и кабелните мрежи, принципите за изграждане на компютърни и кабелни мрежи, видовете компютърни и кабелни мрежи и експлоатацията на различните видове компютърни и кабелни мрежи <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отстранява проблем в компютърна и в кабелна мрежа <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Правилно взема решения, организира експлоатацията и ремонта на различни компютърни и кабелни мрежи съобразно зададения казус

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация на артилерийското въоръжение и оптика, работа с бойни припаси" - четвърта степен на

професионална квалификация

ЕРУ 17

Наименование на единицата:	Експлоатация на артилерийското въоръжение и оптика
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 17.1:	Планира и провежда експлоатацията на артилерийското въоръжение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава стрелково оръжие на въоръжение в Българската армия • Познава артилерийската материална част (АМЧ) в Българската армия • Познава реда за технически обслужвания, ремонта, съхранението и отчетността на артилерийското въоръжение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оформя техническа документация за експлоатацията на стрелковото оръжие и АМЧ • Извършва монтаж и демонтаж на детайли, части, възли и агрегати на стрелковото оръжие и АМЧ • Възстановява, ремонтира и подменя повредени детайли, части, възли и агрегати на стрелковото оръжие и АМЧ • Управлява личния състав при извършване на монтаж-регламентни дейности и подготовка на АМЧ за бойно използване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва съхранение, техническите обслужвания, ремонтите и подготовката на стрелковото оръжие и АМЧ за бойно използване в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 17.2:	Планира и провежда експлоатацията на оптични прибори
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава оптичните прибори на въоръжение в Българската армия • Описва реда за извършване на юстировка на оптичните прибори • Познава реда за технически обслужвания, ремонта, съхранението и отчетността на оптичните прибори
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оформя техническа документация за експлоатацията на оптичните и електроннооптичните прибори • Извършва монтаж и демонтаж на детайли, части и възли на оптичните прибори • Възстановява, ремонтира и подменя повредени детайли и части на оптични прибори • Управлява личния състав при извършване на регламентни дейности и подготовка на оптиката за бойно използване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва съхранението, техническите обслужвания, ремонтите и подготовката на оптиката за бойно използване в променящи се условия и различна среда
Средства за	Средство 1:

оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Устно/писмено изпитване Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Практическо изпитване Средство 3: <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен полигон/парк За средство 3: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен полигон/парк
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Описва в пълен обем нужната информация относно предназначението, устройството и действието на основните елементи, възли и агрегати на стрелковите и артилерийските системи, оптичните, електроннооптичните и лазерните прибори по схеми, макети и натурни обекти За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Извършва техническо обслужване на оптика или на артилерийска материална част За средство 3: <ul style="list-style-type: none"> • По зададен казус взема решение за обслужване, ремонт или друго решение за артилерийска материална част или оптика

ЕРУ 18

Наименование на единицата:	Работа с бойни припаси
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 18.1:	Планира и организира дейностите, свързани с транспорта и отчетността на бойните припаси
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава бойните припаси (БП) на въоръжение в Българската армия. • Познава характеристиките на съставните вещества на БП • Познава мерките за безопасност за работа с БП • Познава реда за техническите обслужвания и отчетността на БП и изстреляни елементи • Познава реда за подготовката на БП за стрелба
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оформя техническата документация за отчета и отчетността на БП • Извършва снаряжаване и разснаряжаване на БП • Управлява личния състав при извършване на регламентни дейности и подготовка на БП за използване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва техническите обслужвания, транспорта и подготовката на БП за използване в променящи се условия и различна

	среда
Резултат от учене 18.2:	Планира и организира дейностите, свързани със съвместното съхранение на бойните припаси
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реда за съвместно съхранение на БП в хранилища за БП • Познава реда за съвместно съхранение на БП в полеви условия • Познава регламентиращите документи за категоризацията и прекатегоризацията на БП
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оформя документацията за съхранение на БП • Извършва категоризация на БП • Управява личния състав при извършване на регламентни обслужвания и съхранение на БП
Компетентности	Организира съхранението и обслужването на БП в променящи се условия и различна среда
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Устно/писмено изпитване Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет и учебен полигон
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични познания относно предназначението, устройството и действието на стрелковите боеприпаси, артилерийските изстрели и взривателите за тях За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Оформя документи за съхранение на БП в различни условия за отчета на използвани БП. Снарядява боеприпас и оформя документи за прекатегоризация

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на зенитно въоръжение и радиолокационни станции" - четвърта степен на професионална квалификация

ЕРУ 19

Наименование на единицата:	Експлоатация и ремонт на радиолокационни станции
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 19.1:	Планира и организира провеждането на занятия, свързани със запознаване с основите на радиолокацията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава спецификата на електромагнитния поток и електромагнитната индукция

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва принципа на действие на електронните прибори • Познава електрическите вериги за постоянен и променлив ток • Изброява правилата за безопасна работа с електрически ток
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира задълбочени теоретични познания по общата електроника • Разработва планове при теоретичните запознанства с електронни и полупроводникови прибори • Контролира и подпомага екипа си • Обяснява или демонстрира правилно изпълнение на дадена дейност
Компетентности	• Провежда теоретични и практически занятия по основи на радиолокацията във формиранията за противовъздушна отбрана
Резултат от учене 19.2:	Организира дейностите, свързани с експлоатация и ремонт на радиолокационни станции
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава устройството, техническите характеристики, възможностите и правилата за безопасно използване на радиолокационните станции (РЛС) • Обяснява методите за проверка и настройка на различните видове системи на РЛС • Описва технологичния процес на различните видове обслужване, настройки и ремонт на РЛС • Знае административния ред за извършване на ремонт на РЛС
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оценява общото техническо състояние на РЛС • Ползва чертежите, ръководствата по войскови ремонт, каталозите и друга техническа литература, регламентираща извършването на техническо обслужване и ремонтни дейности • Оказва технически контрол на извършените от неговия екип технически обслужвания и ремонти на радиолокационната техника и имущество • Организира и контролира правилното съставяне, водене и пазене на отчетните документи
Компетентности	• Извършва поддръжка и текущи ремонти на радиолокационната техника при променящи се условия и различна среда, самостоятелно и/или като ръководител на екип
	• Оценява необходимостта от обучение на персонала за изпълнение на поставените задачи по обслужването и ремонта на радиолокационните станции
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Устно/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Полигон-парк
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични знания за техниките и процедурите за поддръжката, настройките и ремонта на РЛС <p>За средство 2:</p>

• Извършва демонтаж и монтаж на модул и/или настройка на РЛС

ЕРУ 20

Наименование на единицата:	Устройство и експлоатация на зенитноартилерийски и зенитноракетни комплекси
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 20.1:	Планира и провежда експлоатацията и ремонта на автомата и установката на ЗУ-23-2
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава устройството, техническите характеристики и принципите на действие на съставните части на оръдейния автомат • Познава главни части на установката, платформата и ходовата част • Описва технологичния процес на различните видове обслужване, настройки и ремонт на оръдейни автомати • Знае административния ред за извършване на ремонт на оръдеен автомат
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оценява общото техническо състояние на установка ЗА-23-2 • Използва чертежите, ръководствата по войскови ремонт, каталозите и друга техническа литература, регламентираща извършването на техническо обслужване и ремонтни дейности • Оказва технически контрол на извършените от неговия екип технически обслужвания и ремонти на установка ЗА-23-2 • Организира и контролира правилното съставяне, водене и пазенето на отчетните документи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва поддръжка и текущи ремонти на оръдеен автомат при променящи се условия и различна среда, самостоятелно и/или като ръководител на екип • Обучава личния състав за изпълнение на задачи по подготовка, обслужване и ремонт на установка ЗА-23-2
Резултат от учене 20.2:	Планира и провежда експлоатацията и ремонта на зенитноракетни комплекси
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава техническите характеристики, бойните възможности и главните части на зенитноракетните комплекси (ЗРК) на въоръжение в Българската армия • Познава принципите на взаимодействие на елементите на ЗРК при ръчен и автоматичен режим на работа • Обяснява методите за проверка и настройка на различните видове елементи на ЗРК • Описва технологичния процес на различните видове обслужване, настройки и ремонт на ЗРК • Знае административния ред за извършване на ремонт на ЗРК
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оценява общото техническо състояние на ЗРК • Използва чертежите, ръководствата по войскови ремонт, каталозите

	и друга техническа литература, регламентираща извършването на техническо обслужване и ремонтни дейности <ul style="list-style-type: none"> • Разработва планове и документи, свързани с техническо обслужване на ЗРК - срокове, обем и ред на извършване • Оказва технически контрол на извършените от неговия екип технически обслужвания и ремонти на установка ЗРК • Организира и контролира правилното съставяне, водене и съхраняване на отчетните документи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва поддръжка и текущи ремонти на ЗРК при променящи се условия и различна среда, самостоятелно и/или като ръководител на екип • Обучава личния състав за изпълнение на задачи по подготовка, обслужване и ремонт на ЗРК
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Устно/писмено изпитване Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Полигон-парк
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични познания по процедурите за поддръжка, настройка, обслужване и ремонт на зенитноартилерийски автомати и на ЗРК За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Извършва диагностика, демонтаж и монтаж на елемент и/или настройка на зенитен автомат и/или на ЗРК

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Експлоатация и ремонт на авиационна и навигационна техника" - четвърта степен на професионална квалификация

ЕРУ 21

Наименование на единицата:	Експлоатация и ремонт на авиационна техника
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 21.1:	Отговаря за експлоатацията на авиационната техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава техническите характеристики, бойните възможности и главните части на летателните апарати (ЛА) на въоръжение в Българската армия • Изобразява и/или обяснява функционалните и принципни схеми на

	<p>устройствата от ЛА, техните двигатели, механични, автоматизирани и електроприборни системи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обяснява предназначението, състава и принципа на действие на силовото оборудване на ЛА, техните двигатели, механични системи и на автоматизираните електроприборни авиационни системи • Дефинира основни, подлежащи на контрол, експлоатационно-технически параметри на ЛА, техните двигатели, механични, автоматизирани и електроприборни системи • Познава методики за проверка на параметрите на устройствата на ЛА
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира правилно техническото оборудване за проверка - системи, устройства и установки, стендове за проверка, измервателни уреди, съединители, инструменти и приспособления • Измерва прецизно техническите параметри, спазвайки инструкциите и технологичната документация • Документира и обработва резултатите от проверката • Попълва и/или съставя протокол • Оценява резултатите от проверката • Диагностицира състоянието на ЛА, техните двигатели, механични системи и на автоматизираните и електроприборни авиационни системи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно и като ръководител на екип при променящи се условия и в различна среда да извършва проверки на ЛА, техните двигатели, механични системи и на автоматизираните и електроприборни авиационни системи • Обучава, ръководи и контролира екип при експлоатацията на авиационната техника
Резултат от учене 21.2:	Отговаря за експлоатацията на авиационното въоръжение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава устройството и тактико-специалните характеристики на авиационното въоръжение, както и системите и устройствата за неговата практическа експлоатация • Дефинира основни, подлежащи на контрол експлоатационно-технически параметри на авиационното въоръжение • Познава методики за проверка параметрите на видовете авиационно въоръжение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира правилно техническото оборудване за проверка - системи, устройства и установки, стендове за проверка, измервателни уреди, съединители, инструменти и приспособления • Измерва прецизно техническите параметри, спазвайки инструкциите и технологичната документация • Документира и обработва резултатите от проверката • Попълва и/или съставя протокол • Оценява резултатите от проверката и диагностицира състоянието на авиационното въоръжение
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно и като ръководител на екип при променящи се условия и в различна среда да извършва проверки на въоръжението на ЛА • Обучава, ръководи и контролира екип при подготовката на

	авиационното въоръжение за бойно използване
Резултат от учене 21.3:	Отговаря за ремонта и експлоатацията на авиационната техника и въоръжение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява видовете, формите и методите за техническо обслужване на авиационни средства и въоръжение • Описва видовете операции, включени в линейно техническо обслужване на ЛА, техните двигатели, механични, автоматизирани и електроприборни авиационни системи и въоръжение • Изброява видовете, методите и организацията на ремонт на ЛА • Описва съдържанието на операциите при ремонт на ЛА, техните двигатели, механични, автоматизирани и електроприборни авиационни системи и въоръжение • Познава документите, регламентиращи ремонта на ЛА
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира правилно техническото оборудване за ремонт • Извършва техническа диагностика на демонтирани от ЛА части и агрегати, включваща микрометрични измервания, цветна и ултразвукова дефектация • Открива повреди • Заявява и заменя детайли на ЛА
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно и като ръководител на екип при променящи се условия и в различна среда да извършва техническо обслужване на ЛА • Обучава, ръководи и контролира екип при извършване на технически обслужвания и ремонт на ЛА
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическо задание
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Техническа база за ремонт
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични познания относно ЛА, техните двигатели, механични системи и на автоматизираните електроприборни авиационни системи <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Извършва и документира техническо обслужване или ремонт на елемент (модул) на ЛА

ЕРУ 22

Наименование на единицата:	Експлоатация и ремонт на комуникационна и навигационна техника
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили) - логистик

Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 22.1:	Следи за експлоатацията на комуникационната, информационната и навигационната техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основни изисквания за осигуряването на комуникационната, информационната и навигационната (КИН) техника при експлоатация • Познава материалната част и правилата за работа с КИН техника • Познава техническите характеристики и главните части на КИН оборудването на летателните апарати на въоръжение в Българската армия • Обяснява предназначението, състава и принципа на действие на радиотехническите и навигационните системи • Дефинира основни, подлежащи на контрол, експлоатационно-технически параметри на КИН • Познава методики за проверка параметрите на КИН техниката
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира правилно техническото оборудване за проверка на КИН • Измерва прецизно техническите параметри, спазвайки инструкциите и технологичната документация • Документира и обработва резултатите от проверката • Попълва и/или съставя протокол • Оценява резултатите от проверката • Диагностицира състоянието на КИН на летателните апарати
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно и като ръководител на екип при променящи се условия и в различна среда да извършва проверки на КИН • Обучава, ръководи и контролира екип при експлоатацията на КИН на авиационната техника
Резултат от учене 22.2:	Отговаря за ремонта и техническите обслужвания на комуникационна, информационна и навигационна техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва съдържанието на операциите при експлоатация, регламентни работи и ремонт на КИН техника • Изброява видовете, формите и методите за техническо обслужване на КИН техника • Изброява видовете, методите и организацията на ремонт на КИН оборудване на летателните апарати • Описва съдържанието на операциите при ремонт на КИН оборудване на летателните апарати • Познава документите, регламентиращи ремонта на КИН техника
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оценява общото техническо състояние на КИН оборудване • Използва чертежите, ръководствата по войскови ремонт, каталозите и друга техническа литература, регламентираща извършването на техническо обслужване и ремонтни дейности • Разработва планове и документи, свързани с техническо обслужване на КИН техника - срокове, обем и ред на извършване • Оказва технически контрол на извършените от неговия екип технически обслужвания и ремонти на КИН оборудване • Организира и контролира правилното съставяне, водене и

	съхраняване на отчетните документи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно и като ръководител на екип при променящи се условия и в различна среда да извършва техническо обслужване на КИН оборудване • Обучава, ръководи и контролира екип при извършване на технически обслужвания и ремонт на КИН техника
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическо задание
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Техническа база за ремонт
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични познания относно КИН оборудването на летателните апарати За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Извършва и документира техническо обслужване или ремонт на елемент (модул) на КИН техника Спазено е времето, определено за изпълнение на практическото задание

4. Изисквания към материалната база

Учебно-материалната база включва учебни кабинети, работилници, складове, зали за провеждане на практически занятия, полигони и трябва да съответства на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.

4.1. Учебен кабинет по теория

В учебни кабинети и зали се провежда обучението по теория на професията. Основно оборудване и обзавеждане - учебни маси, столове, учебна дъска, шкафове, работно място с компютър за всеки обучаван, връзка с интернет, подходящи програмни продукти, материали за онагледяване на учебния процес, аудио-визуални (мултимедийни) средства за онагледяване и демонстрация, прибори и апарати. По специфични учебни дисциплини теоретичното обучение може да се провежда и на специално оборудвани места на полигоните, базите или военните формирования на Въоръжените сили.

4.2. Учебни пособия

Демонстрационни макети, реални образци от въоръжение, техника и оборудване, материални запаси и екипировка, схеми, табла, чертежи и др.

4.3. Учебни полигони

Полигонът е участък от местността, включващ сгради и съоръжения, спомагащи за изпълнението на специфични учебни задачи. Полигоните са лицензирани за стрелба със стрелково оръжие и леки противотанкови средства, с въоръжението на бойни машини и артилерийски системи; за кормуване с верижни и колесни машини; за обучение на специалисти по родове войски и за извършване на операции по поддържане на мира.

5. Изисквания към обучаващите

Обучаващият състав са инструктори - военнослужещи и цивилни служители, притежаващи необходимите образование, професионална квалификация и правоспособност съгласно държавните образователни стандарти за специалността.

За инструкторите - военнослужещи, се изисква да са прослужили военна служба не по-

малко от 5 години. За определени учебни дисциплини и занятия могат да бъдат привлечени преподаватели от висшите военни училища, специалисти от видовете въоръжени сили или от други институции.

Право да преподават по учебните предмети или модули по професионална подготовка имат лица с висше образование.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация "учител", ако са придобили професионална квалификация по съответната специалност при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.